



## Modré Dveře

Když mi bylo sedm, našla jsem dveře. Asi bych to slovo měla psát s velkým písmenem, abyste pochopili, že nemám na mysli žádné zahradní nebo obyčejné dveře, které vedou spolehlivě do bíle dlážděné kuchyně nebo šatní skříně.

Když mi bylo sedm, našla jsem Dveře. No podívejte – jak teď to slovo na papíře hrdě vyniká, břicho velkého D jako černá klenba vedoucí do bílé nicoty. Představuji si, že když to slovo vidíte, z jeho povědomosti vám na krku vstávají vlasy. O mně nevíte zhora nic; nevidíte mě, jak sedím u stolu ze žlutého dřeva, nevidíte, jak sláný vítr obrací stránky jako čtenář hledající záložku. Nevidíte jizvy, které se mi krouží a proplétají na kůži. Dokonce

neznáte ani moje jméno (je to January Scallerová, takže teď už o mně jednu maličkost víte a asi jsem svoje tvrzení právě vyvrátila).

Ale víte, co znamená, když vidíte slovo *Dveře*. Možná jste dokonce sami nějaké viděli, pootevřené a tlející ve starobylém kostele nebo leskle naolejované v cihlové zdi. Možná, jestli patříte k těm blouznivým bytostem, kterým se nohy rozebíhají na neočekávaná místa, jste dokonce nějakými prošli a ocitli se na místě vskutku neočekávaném.

Nebo jste možná za celý život žádné *Dveře* ani nezahlédli. Není jich už tolik, jako bývalo.

Ale i tak o *Dveřích* víte, že ano? Protože existuje deset tisíc příběhů o deseti tisících *Dveřích* a známe je stejně dobře jako svoje vlastní jména. Vedou do Říše víl, do Valhally, Atlantidy a Lemurie, do Nebe a Pekla, vedou všemi směry, které vám nikdy neukáže kompas, vedou *jinam*. Můj otec – který je opravdový učenec, a ne jenom mladá dáma s plnicím perem a několika věcmi, které chce říct – to vyjádřil mnohem lépe: „Pokud k příběhům přistupujeme jako k archeologickým nalezištím a pečlivě oprašujeme jejich vrstvy, zjistíme, že na nějaké úrovni vždycky bývají dveře. Dělicí body mezi *tady* a *tam*, námi a jimi, obyčejností a magií. A právě když se dveře otevírají, když dochází k proudění mezi světy, rodí se příběhy.“

Nikdy nepsal dveře s velkým písmenem. Možná učenec nepoužívají velká písmena jenom kvůli tvarům, které vytvářejí na stránkách.

Bylo léto roku 1901, i když tehdy pro mě poslušnost čtyř číslic na papíře moc neznamenala. Teď ten rok

vnímám jako oslnivý a namyšlený, zářící pozlátkem příslibů nového století. Setřásl všechnu tu špínu a chaos devatenáctého století – všechny války, revoluce a nejistotu, všechny bolesti imperiálního růstu – a zůstal jenom mír a prosperita, kam se podíváte. Pan J. P. Morgan se nedávno stal nejbohatším mužem v historii lidstva, královna Viktorie konečně zemřela a předala svou říši královsky vyhlížejícímu synovi, povstání vzpurných boxerů v Číně bylo potlačeno a Kuba se ocitla bezpečně pod civilizovaným křídlem Ameriky. Světu vládl rozum a racionalita a nebylo v něm místo pro magii nebo záhady.

Nebylo v něm místo, jak se ukázalo, ani pro holčičky, které se toulají kamsi za okraj mapy a říkají pravdu o těch šilených, nepředstavitelných věcech, které tam nalézají.

Našla jsem je na křivém západním okraji Kentucky, právě tam, kde si stát smáčí prst u nohy v Mississippi. Na místě, kde byste rozhodně nečekali cokoli záhadného nebo aspoň trochu zajímavého: jednotvárném a zarostle vypadajícím, obývaném jednotvárnými a zarostle vypadajícími lidmi. Slunce tam pálí dvakrát tolik a svítí třikrát víc než ve zbytku země, dokonce i na samém konci srpna, a všechno je navlhlé a lepkavé jako špinavý mýdlový povlak, který vám zůstane na kůži, když jdete do vany jako poslední.

Ale Dveře, stejně jako podezřelí v laciných detektivkách, jsou často někde, kde byste je vůbec nečekali.

V Kentucky jsem vlastně byla jenom proto, že mě pan Locke vzal s sebou na jednu ze svých obchodních cest. Řekl mi, že to je „velká odměna“ a „příležitost

vidět, jak se to dělá“, ale ve skutečnosti to bylo jenom kvůli tomu, že ze mě chůvu popadala hysterie a za poslední měsíc nejmíň čtyřikrát vyhrožovala, že odejde. Bylo se mnou tehdy těžké pořízení.

Anebo to možná bylo proto, že se mě pan Locke snažil rozveselit. Týden předtím mi přišel pohled od otce. Obrázek dívky tmavší pleti se špičatým zlatým kloboukem a otráveným výrazem, s nápisem *AUTENTICKÝ BARMSKÝ ODĚV*. Na zadní straně stály tři úhledné řádky napsané hnědým inkoustem: *Prodloužil jsem si pobyt, vrátím se v říjnu. Myslím na tebe. JS*. Pan Locke se mi podíval přes rameno, přečetl si je a poplácal mě rozpačitě po ruce, jako by mi chtěl říct: bradu vzhůru, děvče.

O týden později jsem seděla nacpaná v sametem polstrovaném, dřevem obloženém a rakev připomínajícím Pullmanově lůžkovém voze a četla jsem si *Tuláky v džungli*, zatímco pan Locke listoval obchodní přílohou *Times* a pan Stirling zíral do prostoru s profesionálně prázdným výrazem komorníka.

Pana Locka bych měla představit patřičně – nelíbilo by se mu, kdyby se připletl do příběhu jenom takhle mimochodem. Dovolte mi představit pana Williama Cornelia Locka, od nuly vypracovaného ne tak docela miliardáře, ředitele společnosti W. C. Locke & spol., majitele celých tří velkolepých sídel podél východního pobřeží, zastánce ctností Řádu a Patřičnosti (určitě by tahle slova rád viděl s velkými písmeny – vidíte to *P*, jak stojí jako žena s rukou v bok?) a předseda Archeologické společnosti Nové Anglie, jakéhosi společenského klubu pro bohaté a mocné muže, kteří se zároveň amatérsky věnují

sběratelství. Říkám „amatérsky“ jen proto, že mezi mo-  
vitými muži je módní o svých vášních mluvit takovým  
přezíravým způsobem, s lehkým mávnutím prstů, jako  
kdyby přiznání k jakékoli profesi mimo vydělávání pe-  
něž mohlo poskvřnit jejich reputaci.

Popravdě jsem Locka někdy podezírala, že všechno  
to vydělávání mu slouží jenom k financování jeho sběra-  
telského koníčku. Jeho dům ve Vermontu – ten, v němž  
jsme ve skutečnosti bydleli, na rozdíl od těch dvou ostat-  
ních, nedotčených staveb určených především k tomu,  
aby dával světu najevo vlastní důležitost – byl rozlehlý  
muzejní komplex naplněný k prasknutí, takže se zdálo,  
že je postavený z artefaktů samotných, a ne z kamene  
a malty. V jeho uspořádání moc systému nebylo: vápen-  
cové sošky kyprých žen stály vedle indonéských krajko-  
vě vyřezávaných stínítek a obsidiánové hroty šípů sdílely  
skleněnou vitrínu s vypreparovanou paží japonského vo-  
jáka z období Edo (nesnášela jsem ji, ale nemohla jsem  
na ni přestat zírat a představovat si, jak asi vypadala živá  
a osvalená a co by si asi její majitel pomyslel o tom, že  
se na ni dívá nějaká holčička v Americe a nezná ani jeho  
jméno).

Můj otec byl jeden z terénních zástupců pana Locka,  
najatý v době, kdy jsem nebyla nic než uzlíček velikos-  
ti lilku zabalený ve starém cestovním plášti. „Tvoje mat-  
ka právě zemřela, víš, hodně smutný případ,“ říkával mi  
s oblibou pan Locke, „a zůstal tady tvůj otec – takový  
divně barevný chlap, vypadal jako strašák s tím, panebože,  
*tetováním* po celých rukou –, uprostřed ničeho a s ne-  
mluvnětem. Tak jsem si řekl: Cornелиe, tohle je člověk,  
který potřebuje trochu tvój pomoci!“